

9.6.2025
LAUSUNTO**Ympäristöministeriö****Asia: VN/25123/2024 Kansallisen ennallistamissuunnitelman ympäristöarviointia koskeva suunnitelma****Viite: Ympäristöministeriön lausuntopyyntö 30.4.2025**

Koneyrittäjät ry, jäljempänä Koneyrittäjät, lausuu ennallistamisasetuksen nojalla valmisteltavan ennallistamissuunnitelman ympäristöarviointia koskevasta arviointisuunnitelmasta seuraavaa:

SOVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointi on kansallisen ennallistamissuunnitelman osalta lainsäädäntöön perustuva itsestäänselvyys, joka tulee asianmukaisesti toteuttaa. Arviointi on tärkeä, koska siitä saadaan ennallistamissuunnitelman valmisteluun tietoa esimerkiksi toimenpidevaihtoehtojen valintojen tueksi. Arviointi on tärkeää tehdä huolella ja asiantuntemuksella sekä monipuolisesti. Korostamme taloudellisten vaikutusten arvioinnin tärkeyttä osana ympäristövaikutusten arviointia.

Koneyrittäjät toteaa, että vastaavalla tavalla kuin ympäristövaikutuksia arvioidaan, ennallistamissuunnitelman valmistelun aikana tulee arvioida myös toimenpiteiden suoria ja epäsuoria taloudellisia vaikutuksia. Arvioinnin suunnitelmassakin todetaan, että ennallistamissuunnitelman valmistelussa voidaan harkita ympäristön kannalta useita toimenpidevaihtoehtoja. Ympäristön kannalta lähes samaan lopputulokseen voidaan päästä usealla eri toimenpidevaihtoehdolla. Ja erilaisilla toimenpidevaihtoehdoilla on erilaisia taloudellisia seuraamuksia. Tutkittua tietoa tarvitaan siihen, että valmistelussa onnistutaan valitsemaan eri toimenpidevaihtoehdoista kansantaloudellisesti paras vaihtoehto. Siten taloudellisten vaikutusten arviointi valmisteluprosessin edetessä on välttämättömyys, joka mahdollistaa yhteiskunnallisesti hyvän lopputuloksen. Näkemyksemme on, että eri teemaryhmien tekemä laadullinen taloudellisten vaikutusten arviointi ei ole riittävä. Päättäjille on tarpeen tarjota vaikutusanalyysi, jossa näkyy toimenpiteiden vaikutukset arvioita taloudellisen toiminnan mahdollistaviin pinta-aloihin ja määriin (esim. hakkuuhehtaareihin/-kuutioihin), veroihin, tuloihin ja menoihin, henkilötyövuosiin (työllisyyteen) ja niin edelleen. On kaikkien etu, että ennallistamissuunnitelman toimenpiteet ovat kansantaloudellisesti kustannustehokkaita. Lisäksi Koneyrittäjät korostaa, että se ei riitä taloudellisten vaikutusten arvioksi, jos vasta suunnitelman valmistuttua joku tutkimustaho arvioi esityksen taloudellisia vaikutuksia. Silloin arvioinnilla ei ole tosiasiallista vaikutusta valmistelussa tehtäviin valintoihin. Valmistelun tulee perustua monipuoliseen tutkimustietoon.

Elinkeinoelämälle on tärkeää mahdollisimman vakaa toimintaympäristö. Ennallistamissuunnitelman valmistelu on liiketoiminnan kannalta epävarmuuden aikaa, koska ei tiedetä, millaisia ennallistamisen toimenpiteet tulevat olemaan ja mitkä ovat niiden vaikutukset liiketoimintaan. Ennallistamisesta toki odotetaan uusia liiketoimintamahdollisuuksia, mutta se lähes varmuudella tuo myös rajoitteita verrattuna nykyiseen toimintaan vaikkapa metsätaloudessa. Siksi on tärkeää, että ennallistamissuunnitelma saadaan nopealla aikataululla hyväksyttyä sekä Suomen että komission osalta. Asian pitkittyminen luo ja jatkaa epävarmuutta, joka heikentää merkittävästi investointiympäristöä. Toimenpiteiden nopea aloitus on tärkeää sekä luonnon kannalta että niiden toimijoiden, joiden ajatellaan käytännössä tekevän luonnontilaa parantavia toimenpiteitä ennallistamissuunnitelman mukaisesti. Linjausten selviäminen nopealla aikataululla on tärkeää myös niiden kannalta, jotka joutuvat sopeuttamaan toimintaansa ennallistamisen takia.

Yhteenvedona Koneyrittäjät toteaa, että sinänsä esitetty malli ympäristövaikutusten arvioimiseksi vaikuttaa asianmukaiselta. Mutta ympäristövaikutusten arvioiminen ei kuitenkaan riitä – valmistelun tueksi tarvitaan esitettyä enemmän tutkimustietoa ja analyysia taloudellisista vaikutuksista. Koneyrittäjät korostaa, että arviointiin tarvitaan sekä luonnontieteellistä osaamista että taloustieteellistä asiantuntemusta.

Helsingissä 9.6.2025

Koneyrittäjät ry

Simo Jaakkola
varatoimitusjohtaja

Koneyrittäjät ry on runsaan 2000:n energia-, maarakennus- ja metsäalan koneyrittäjän valtakunnallinen yrittäjä- ja työnantajajärjestö. Koneyrittäjät työllistävät metsäalalla välittömästi itsensä lisäksi noin yli 5000 työntekijää.